

پاسخ نامه هوش و استعداد تحلیلی نهم

از مجموعه مرشد

محمد برجی اصفهانی
مریم برجی اصفهانی

مرشد: مرجع رشد و شکوفایی دانش آموزان

ویژه دانش آموزان ممتاز و داوطلبان شرکت در مسابقات
و آزمون های ورودی مدارس تیزهوشان و برتر

目錄

به نام خداوند جان و خرد کزین برتر اندیشه برنگذرد

رویکرد جدید آزمون‌های ورودی مدارس تیزهوشان و مدارس برتر کشور و توجه ویژه به سؤالات «هوش و استعداد تحلیلی» ما را بر آن داشت که با تألیف کتاب «هوش و استعداد تحلیلی نهم مرشد» مجموعه کاملی از این نوع سؤالات را در اختیار دانش‌آموزان و همکاران دبیر قرار دهیم. در تألیف این کتاب از منابع متعدد علمی، سؤالات مسابقات و آزمون‌های ورودی مدارس تیزهوشان و خاص استفاده شده است.

سؤالات این کتاب بر مبنای نظریه انواع هوش گاردنر (زبانی و کلامی، منطقی و ریاضی، تصویری و فضایی) طراحی شده است. ۵ نوع هوش دیگری (بدنی و جنبشی، میان‌فردی، درون‌فردی، موسیقایی، طبیعت‌گرا) که وی برشمرده، معمولاً در آزمون‌های کتبی هوش قابل سنجش نیستند.

وظیفه خود می‌دانیم از جناب آقای یحیی دهقانی مدیر عامل محترم شرکت آموزشی، فرهنگی و انتشاراتی مبتکران که شرایط و امکانات چاپ کتاب را فراهم آوردند، سپاسگزاری کنیم. همین‌طور از دبیر محترم مجموعه «مرشد» که در مراحل تألیف این کتاب مشاور ما بودند، متشکریم. از خانم اکرم محمدی و آقایان استاد وحید اسدی‌کیا، جلیل علوی‌نیا و امیرکیا سلیمی هم که با مطالعه و ویرایش بخش‌هایی از کتاب، مؤلفان را در آماده کردن به موقع کتاب یاری کرده‌اند، سپاسگزاریم.

همچنین از خانم‌ها ناهید صبائی (حروفچین و صفحه‌آرا)، ملیحه محمدی، بهاره خدای و مینا هرمزی (گرافیک‌ها) و مدیران و همکاران واحدهای حروفچینی، تولید و فروش سپاسگزاریم. امیدواریم دبیران محترم ریاضی و دانش‌آموزان و خانواده‌های عزیز آنها، ما را با اعلام نظرات، پیشنهادها و انتقادهای خود درباره این کتاب یاری کنند.

محمد بُرجی اصفهانی
مریم بُرجی اصفهانی

فهرست

- بخش اول: درک مطلب ۷
بخش دوم: ترتیب جملات ۱۲
بخش سوم: قرابت معنایی ۱۴
بخش چهارم: کفایت داده‌ها ۲۷

بخش اول: تکمیل اشکال

- نوع اول ۳۳
نوع دوم ۴۵
نوع سوم ۵۰
بخش دوم: طبقه‌بندی اشکال ۵۲
بخش سوم: الگویابی تصویری ۵۷
بخش چهارم: ماشین‌های ورودی - خروجی ۸۶
بخش پنجم: موقعیت نقاط ۹۶
بخش ششم: اشکال مشابه ۱۰۲
بخش هفتم: اشکال پنهان ۱۱۶
بخش هشتم: شمارش شکل‌ها ۱۲۱

- بخش اول: دوران ۱۳۴
بخش دوم: تقارن
در آینه ۱۳۷
در آب ۱۳۸
بخش سوم: برش و تا
تا کردن کاغذ شفاف ۱۴۰
تا کردن و برش کاغذ ۱۴۲

- بخش اول: گسترده ۱۵۰
بخش دوم: نما ۱۵۶
بخش سوم: تشخیص وجوه روبه‌رو ۱۵۹
بخش چهارم: سطوح تماس ۱۶۷

فهرست

بخش اول: رابطهٔ اعداد ۱۶۹
 بخش دوم: رمزگشایی ۱۸۵
 بخش سوم: ساعت ۱۸۹

بخش اول: کلامی و عددی ۱۹۳
 بخش دوم: تصویری ۱۹۷

آزمون ۱۲ سؤالی ریون پیشرفته ۱۹۹
 آزمون ۳۶ سؤالی ریون پیشرفته ۲۰۱
 آزمون سنجش توانایی عمومی ۲۰۵
 آزمون کمبریج ۲۰۸
 آزمون منسا ۲۱۰

آزمون ۱ استعداد تحلیلی: ورودی ۹۶ - ۱۳۹۵ ۲۱۵
 آزمون ۲ استعداد تحلیلی: ورودی ۹۷ - ۱۳۹۶ ۲۱۷
 آزمون ۳ استعداد تحلیلی: ورودی ۹۸ - ۱۳۹۷ ۲۱۹
 آزمون ۴ استعداد تحلیلی: ورودی ۹۹ - ۱۳۹۸ ۲۲۱

پاسخنامه
درک مطلب بخش اول

۱- گزینه (۲)

۲- گزینه (۳)

۳- گزینه (۳)

۴- گزینه (۲)

۵- گزینه (۴)

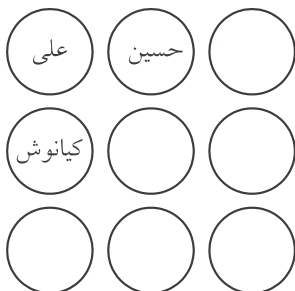
۶- گزینه (۳)

۷- گزینه (۴)

۸- گزینه (۱)

حل: اگر کیانوش و حسین در یک ردیف افقی یا عمودی باشند، واضح است که کیانوش از حسین، قدبلندتر است. اگر کیانوش و حسین در یک ردیف افقی یا عمودی نباشند (مانند شکل مقابل)، از آنجا که حسین و علی در یک ردیف افقی هستند، قد حسین از علی کوتاهتر است. از طرفی چون علی و کیانوش در یک ردیف عمودی هستند، قد علی از کیانوش کوتاهتر است؛ پس قد حسین از کیانوش کوتاهتر است.

۹- گزینه (۲)

حل: در ساعت ۳ بعدازظهر روز جمعه بیشتر مردم در حال استراحت هستند. پس انتخاب این زمان برای مسابقه مناسب نیست.

۱۰- گزینه (۴)

حل: با توجه به اینکه دسته گل کنار پنجره بوده است، گزینه‌های (۲) و (۳) نمی‌توانند صحیح باشند. جدا شدن از محیط باغ هم همیشه باعث پژمردگی گل نمی‌شود. پس نرسیدن آب به گل‌ها دلیل پژمردگی آنها بوده است.

۱۱- گزینه (۲)

حل: با توجه به پاسخ عاقلانه کودک، گزینه (۲) صحیح است.

۱۲- گزینه (۲)

۱۳- گزینه (۴)

حل: از آنجا که انرژی هسته‌ای، انرژی زیادی دارد بهتر است در زیردریایی‌ها و کشتی‌های اقیانوس‌پیما که زمان زیادی را دور از خشکی هستند و نیاز به انرژی زیادی دارند، استفاده شود.

۱۴- گزینه (۲)

حل: در صورت وجود میدان مغناطیسی، قطب‌نما همواره شمال مغناطیسی را نشان می‌دهد. پس گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است. با توجه به اینکه در جاهایی از کهکشان قطب‌نما کار نمی‌کند، قطب‌نما ابزار مناسبی برای هدایت فضاپیما نیست.

۱۵- گزینه (۳)

حل: همان‌طور که در قسمت پایانی متن آمده است: «مرض عادی شدن، وقتی سر وقتمان می‌آید که دیگر موقع چشم انداختن توی دنیای اطراف، اتفاقات را می‌بینیم، اما یادمان می‌رود نگاهشان کنیم، چون آنقدر برایمان تکراری شده‌اند که دیگر به چشم نمی‌آیند.» در حقیقت منظور از عبارت «جنگل پیدا نیست.» به جنگل نگاه نکردن و توجه نکردن به جنگل است.

۱۶- گزینه (۴)

حل: متن سؤال درباره مقایسه آب گرم و سرد در شست‌وشوی ظروف است در حالی که گزینه (۱) به ناکارآمدی مواد شوینده اشاره دارد. گزینه (۲) به وجود شیر آب سرد در آشپزخانه اشاره کرده است در حالی که غیر از شستن ظروف، آب مصارف دیگری هم در آشپزخانه دارد. گزینه (۳) به داغی ظرف اشاره کرده است نه به استفاده از آب گرم برای شستن ظروف. پس گزینه (۴) صحیح است.

۱۷- گزینه (۳)

حل: با توجه به متن، مشخص است که دغدغه اصلی نویسنده، بحران کم‌آبی و مصرف بی‌رویه منابع آبی در کشت برخی محصولات کشاورزی است.

۱۸- گزینه (۲)

حل: وقتی تعداد مراکز عمده خدماتی زیاد می‌شود، دسترسی به آنها آسان‌تر می‌شود و مردم هر منطقه به نزدیک‌ترین مرکز خدماتی مراجعه می‌کنند. بنابراین مصرف روزانه بنزین کم می‌شود (در گزینه (۳) مصرف بنزین بیش از اندازه کم شده است).

۱۹- گزینه (۱)

حل: فقط گزینه (۱) می‌تواند دلیلی برای افزایش تعداد مشتریان رستوران «آفتاب» باشد.

۲۰- گزینه (۲)

حل: از آنجا که افراد اشاره شده در متن، ترس از موفق نشدن و مورد سرزنش قرار گرفتن دارند، بنابراین یکی از دلایل پذیرش کارهای بسیار مشکل توسط این افراد، عدم موفقیت اکثر مردم در انجام این وظایف مشکل و در نتیجه کمتر مورد سرزنش قرار گرفتن در صورت شکست است.

۲۱- گزینه (۱)

حل: با توجه به اینکه در جمله قبل از جای خالی درباره ترکیب‌های رایج غلط صحبت شده، بنابراین بهتر است در جای خالی، نمونه‌ای از این ترکیب‌ها قرار گیرد.

۲۲- گزینه (۴)

حل: از آنجا که خانم «الف» چهره‌ای شناخته شده در نقش‌های طنز است و اخیراً در نقشی جدی ظاهر شده است، بنابراین خانم «الف» موفقیت خود در نقش جدی را در معرض نقد عمومی گذاشته است.

۲۳- گزینه (۳)

حل: با توجه به اینکه نظرسنجی، عمومی است نیازی نیست پاسخ‌دهندگان از دانش لازم برای تجزیه و تحلیل اقتصادی برخوردار باشند. پس گزینه (۳) کمترین آسیب را به نتیجه این نظرسنجی وارد می‌سازد.

۲۴- گزینه (۴)

حل: از آنجا که قیمت اولیه گندم در کشور «ب» کمتر از کشور «ج» بوده است، زمانی که قیمت گندم در هر دو کشور ۲۵ درصد افزایش یابد، باز هم قیمت گندم در کشور «ب» ارزان‌تر و در نتیجه واردات گندم از این کشور به صرفه‌تر خواهد بود.

۲۵- گزینه (۴)

حل: با توجه به متن، خطر ابتلا به آلزایمر در افرادی که والدین آنها آلزایمر دارند به میزان قابل توجه افزایش می‌یابد و این بدان معنی است که عوامل ژنتیکی (ارثی) نقش مهمی در ابتلا به این بیماری دارند.

۲۶- گزینه (۲)

حل: با توجه به متن، مربی تیم «ج» با تحلیل کارشناسان موافق نیست و تیم مقابل را ضعیف نمی‌داند و می‌توان گفت برای این تیم احترام خاصی قائل است.

۲۷- گزینه (۳)

حل: از آنجا که با وجود افزایش قیمت بنزین، میزان بنزین مصرفی بیشتر شده است می‌توان نتیجه گرفت که اعتصاب سراسری رانندگان اتوبوس و قطارهای شهری باعث شده مردم از خودروهای شخصی، بیشتر استفاده کنند و به همین دلیل میزان بنزین مصرفی افزایش یافته است.

۲۸- گزینه (۱)

حل: برداشت کمتر از حد متوسط گندم زمستانه را نمی‌توان با افزایش قیمت آن جبران کرد؛ زیرا خریداران حاضر به خرید گندم با قیمت بیشتر نمی‌شوند.

۲۹- گزینه (۴)

۳۰- گزینه (۱)

حل: در تابستان با افزایش تعداد مسافرت‌ها تمایل افراد برای سفر با ماشین و خرید آن افزایش و در نتیجه قیمت آن افزایش می‌یابد.

۳۱- گزینه (۳)

۳۲- گزینه (۲)

۳۳- گزینه (۳)

حل: مساحت کف دستان یک دانش‌آموز کلاس ششم حدوداً 100 سانتی‌متر مربع است؛ پس در کف دستان او تقریباً 150000 میکروب وجود دارد ($150000 = 100 \times 1500$).

۳۴- گزینه (۲)

حل: با توجه به اینکه سطح کل پوست بدن، تقریباً 150 برابر سطح کف دستان است، اگر کل سطح پوست بدن به آلودگی کف دستان بود، حدوداً 22500000 میکروب ($22500000 = 150 \times 1500000$) در آن وجود داشت اما از آنجا که میزان آلودگی سطح بقیه قسمت‌های بدن از کف دست‌ها کمتر است، تعداد میکروب‌ها قطعاً کمتر از این مقدار است.

۳۵- گزینه (۴)

۳۶- گزینه (۲)

۳۷- گزینه (۱)

۳۸- گزینه (۳)

۳۹- گزینه (۴)

حل: مقدار کربن متفاوت، در مدت پنج هزار سال نصف و در ده هزار سال، نصفِ نصف (یک‌چهارم) می‌شود.

۴۰- گزینه (۴)

حل: با توجه به متن سؤال، کربن در بدن موجودات زنده وجود دارد و در سایر گزینه‌ها کربن وجود ندارد.

۴۱- گزینه (۲)

حل: در متن داده شده فقط به احتمال تغییر تصور عمومی درباره الماس‌ها اشاره مستقیم شده و درباره کیفیت و قیمت الماس مصنوعی در مقایسه با الماس طبیعی و بازار جواهرسازی و یا شرایط آزمایشگاهی تولید الماس مصنوعی در مقایسه با الماس طبیعی که از اعماق زمین به دست می‌آید، صحبتی نشده است.

۴۲- گزینه (۴)

حل: در گزینه (۱) کیارش و امیر، در گزینه (۲) علی و فرشید و در گزینه (۳) مهدی و امیر نمی‌توانند هم‌زمان در تیم قرمز باشند.

۴۳- گزینه (۲)

حل: اگر کیارش در تیم قرمز باشد، امیر در تیم آبی است و از آنجا که مهدی و امیر نباید در یک تیم باشند، مهدی حتماً در تیم قرمز است.

۴۴- گزینه (۴)

حل: اگر علی در تیم قرمز باشد، فرشید در تیم آبی است و از آنجا که فرشید و سهراب نباید در یک تیم باشند، سهراب نمی‌تواند عضو تیم آبی باشد.

۴۵- گزینه (۱)

۴۶- گزینه (۴)

۴۷- گزینه (۱)

حل: همان‌طور که در متن اشاره شده، تفاوت زاویه تابش اشعه‌های خورشیدی، به‌طور کامل مسئول ایجاد مناطق آب و هوایی است.

۴۸- گزینه (۲)

۴۹- گزینه (۲)

۵۰- گزینه (۲)

حل: ارتفاع بر آب و هوای یک محل خاص اثر می‌گذارد، اما تنوع فصلی، شرایط باد و شرایط خاک پیامدهای آب و هوایی حاکم بر آن منطقه هستند.

پاسخنامه
بخش دوم: ترتیب جملات

۱۴ - گزینه (۲)	۱ - گزینه (۲)
۱۵ - گزینه (۳)	۲ - گزینه (۴)
۱۶ - گزینه (۴)	۳ - گزینه (۱)
۱۷ - گزینه (۱)	۴ - گزینه (۴)
۱۸ - گزینه (۲)	۵ - گزینه (۲)
۱۹ - گزینه (۳)	۶ - گزینه (۲)
۲۰ - گزینه (۳)	۷ - گزینه (۴)
۲۱ - گزینه (۱)	۸ - گزینه (۲)
۲۲ - گزینه (۲)	۹ - گزینه (۴)
۲۳ - گزینه (۳)	۱۰ - گزینه (۴)
۲۴ - گزینه (۴)	۱۱ - گزینه (۴)
۲۵ - گزینه (۳)	۱۲ - گزینه (۱)
۲۶ - گزینه (۲)	۱۳ - گزینه (۳)

۳۴- گزینه (۲)

۳۵- گزینه (۴)

۳۶- گزینه (۱)

۳۷- گزینه (۲)

۳۸- گزینه (۴)

۳۹- گزینه (۴)

۴۰- گزینه (۳)

۲۷- گزینه (۲)

۲۸- گزینه (۱)

۲۹- گزینه (۴)

۳۰- گزینه (۴)

۳۱- گزینه (۳)

۳۲- گزینه (۳)

۳۳- گزینه (۳)

پاسخنامه
بخش سوم: قرابت معنایی

۱- گزینه (۴)

حل: در تمامی گزینه‌ها به‌جز گزینه (۴)، نوید آسانی پس از سختی داده شده است.

۲- گزینه (۱)

حل: هر دو گزینه این معنا را می‌رساند که خطاهای کوچک، زمینه‌ساز اشتباهات بزرگ است.

۳- گزینه (۲)

حل: در هر دو بیت به این نکته اشاره شده که هر چند تو از عده‌ای تواناتری، اما افراد تواناتر و قوی‌تر از تو هم وجود دارد.

۴- گزینه (۳)

حل: بیان می‌کند که اصالت هر چیز تعیین‌کننده رفتار و کردارش است، اما سایر گزینه‌ها بیان می‌کند که آنچه برای ما اتفاق می‌افتد، نتیجه اعمالی است که انجام می‌دهیم.

۵- گزینه (۳)

حل: گزینه (۳) هم مانند بیت مذکور اشاره به «دوستی خاله خرسه» می‌کند و هشدار می‌دهد که دوستی با فرد نادان به انسان آسیب می‌رساند.

۶- گزینه (۳)

حل: به‌جز گزینه (۳) بقیه گزینه‌ها به معنای کار بی‌نتیجه کردن است. اما «گل لگد کردن» به معنی زحمت زیادی برای کاری کم‌فایده کشیدن است.

۷- گزینه (۴)

حل: در گزینه (۴) هم مانند عبارت مذکور اشاره به این نکته شده است وقتی در جمع افراد ناتوان هستی، توانایی کوچکی هر چند ناچیز، امتیازی بزرگ محسوب می‌شود.

۸- گزینه (۳)

حل: گزینه (۳) بیان‌کننده مزیت نقد به نسیه و سایر گزینه‌ها بیان‌کننده خوشایند بودن هر چیز مفت و مجانی هستند.

۹- گزینه (۲)

حل: گزینه (۳) کار کردن را توصیه کرده، در صورتی که در سایر گزینه‌ها ذکر شده اگر از دسترنج خودت استفاده کنی، زیر بار منت دیگران نمی‌روی.

۱۰- گزینه (۲)

حل: گزینه (۲) توصیه به صبر کردن کرده، اما سایر گزینه‌ها صبر را گره‌گشای هر مشکلی و ارزشمند دانسته‌اند.

۱۱- گزینه (۳)

حل: گزینه (۲) هم مانند بیت مذکور بیان کرده که اصالت هر چیز بیشتر از تربیتش حائز اهمیت است و نباید امیدی به اصلاح ذات‌بد داشت.

۱۲- گزینه (۲)

حل: در گزینه (۲) توصیه به تنهایی و کناره‌گیری از مردم شده است در صورتی که سایر گزینه‌ها همنشینی با بدان را منع کرده‌اند.

۱۳- گزینه (۳)

حل: در گزینه (۳) هم مانند ضرب‌المثل مذکور عنوان شده که وقتی مسئولیت کاری به دو نفر سپرده می‌شود، آن کار به درستی انجام نمی‌شود.

۱۴- گزینه (۴)

حل: تمام گزینه‌ها، کنایه از فقیر بودن و آه در بساط نداشتن است.

۱۵- گزینه (۲)

حل: «نمک به زخم کسی پاشیدن» به معنای غم و ناراحتی کسی را تشدید و یا خاطره آن را زنده کردن است در حالی که «آتشی را دامن زدن» خرابکاری و ایجاد اختلاف و دامن زدن به اختلاف دو طرف دعواست.

۱۶- گزینه (۳)

حل: «یک دست صدا ندارد» ضرورت کمک گرفتن از دیگران برای انجام کاری را بیان می‌کند در حالی که «با یک دست نمی‌توان دو هندوانه برداشت»، اشاره به کاری سخت و نشدنی دارد.

۱۷- گزینه (۲)

حل: بازی در گزینه (۱) به معنای سرگرمی و در گزینه‌های (۳) و (۴) به معنای ایفا کردن و در گزینه (۲) مانند عبارت مذکور به معنای «رفتار کودکانه و غیرجدی برای سرگرمی» است.

۱۸- گزینه (۴)

۱۹- گزینه (۴)

حل: در تمامی ابیات اشاره شده است که تمام قدرت هستی به دست خداوند است و او مالک و فرمانروای مطلق هستی است.

۲۰- گزینه (۴)

حل: در گزینه (۴) هم مانند عبارت مذکور به نقش سفر و دیدن جهان و کسب تجربه برای پختگی انسان اشاره شده است.

۲۱- گزینه (۲)

حل: گزینه (۲) دنیادوستی را نکوهش کرده، اما سایر گزینه‌ها توصیه به قناعت کرده است.

۲۲- گزینه (۲)

حل: در گزینه (۲) اشاره شده که همیشه اتفاقات بد و نامطلوب برای افراد ضعیف‌تر می‌افتد، اما سایر گزینه‌ها اشاره به بدشانسی دارند.

۲۳- گزینه (۲)

حل: گزینه (۲) اهمیت تجربه‌اندوزی و گذر زمان در قدرت تشخیص و پیش‌بینی مسائل را بیان می‌کند، اما سایر گزینه‌ها اشاره به این دارند که اگر کس یا چیزی معایب تو را بازگو کند، در حقیقت خیرخواه و دوست واقعی توست.

۲۴- گزینه (۳)

حل: در همه گزینه‌ها غیر از گزینه (۳) توصیه و تأکید به احتیاط کردن و مواظبت از داشته‌هایمان است تا آسیبی متوجه آنها نشود.

۲۵- گزینه (۴)

حل: تمامی گزینه‌ها به معنای خسیس بودن و به کسی خیر نرساندن است.

۲۶- گزینه (۳)

حل: گزینه (۳) توصیه به صادق بودن و بی‌ریایی کرده است، اما سایر گزینه‌ها توصیه به در حد توان خویش کاری را انجام دادن و چشم و هم‌چشمی نکردن، کرده‌اند.

۲۷- گزینه (۴)

حل: گزینه (۴) هم مانند عبارت مذکور تأکید کرده که آدم عاقل یک اشتباه را دو بار تکرار نمی‌کند.

۲۸- گزینه (۳)

۲۹- گزینه (۱)

حل: در گزینه (۱) هم مانند حکایت اشاره شده که با اتکا به نیروی بازوی خویش و کار و تلاش از سایر افراد بی‌نیاز می‌شویم.

۳۰- گزینه (۲)

حل: در گزینه (۲) اشاره شده که بیش از آنکه فرد صحبت کند، باید گوش بدهد و سنجیده سخن بگوید.

۳۱- گزینه (۴)

حل: گزینه (۴) زیبایی‌های ماه بهار (ربیع) را برشمرده، در صورتی که سایر گزینه‌ها اشاره دارند که تمام موجودات هستی از جمله پرندگان تسبیح‌گوی خداوند متعال هستند.

۳۲- گزینه (۴)

حل: در گزینه (۴)، بر حساب شده و با فکر صحبت کردن تأکید شده است.

۳۳- گزینه (۱)

حل: گزینه (۱) متذکر شده که کنترل نکردن زبان، ممکن است جانت را به خطر بیندازد، اما سایر گزینه‌ها توصیه به پرهیز از گزافه‌گویی کرده‌اند.

۳۴- گزینه (۴)

حل: در این ابیات مانند گزینه (۴) اشاره شده که عیب‌جویی و طعن، کار افراد بی‌خرد و پست است.

۳۵- گزینه (۳)

حل: در گزینه (۳) هم مانند بیت مذکور اشاره شده که تمام موجودات هستی از جمله پرندگان، تسبیح‌گوی خداوند سبحان هستند.

۳۶- گزینه (۲)

حل: در گزینه (۲) اشاره شده که تأیید کردن ستمگران گناهی به اندازه ظلم آنان دارد. اما در سایر گزینه‌ها تأثیر همنشین و انتخاب دوست را بر روی خلق و خو و رفتار افراد متذکر شده است.

۳۷- گزینه (۴)

حل: در بیت داده شده به فراوانی نعمت‌های خدا و ناتوانی انسان در شکرگزاری کامل اشاره شده است ولی در ضرب‌المثل داده شده شکرگزاری را موجب افزایش نعمت دانسته است.

۳۸- گزینه (۲)

۳۹- گزینه (۳)

حل: در گزینه (۳) هم مانند بیت مذکور تأکید شده که علمی که عملی نشود و تأثیر بر کردار و رفتار ما نگذارد، بی‌فایده و پوچ است.

۴۰- گزینه (۲)

حل: آب پاکی را روی دست کسی ریختن به معنای نپذیرفتن درخواست کسی است، در صورتی که سایر گزینه‌ها اشاره کرده‌اند که اگر پاک و صادق باشی، از هیچ‌کس باک نداری.

۴۱- گزینه (۳)

حل: «چون» در گزینه (۳) به معنای «مانند» است، در صورتی که در سایر گزینه‌ها به معنای «وقتی که» است.

۴۲- گزینه (۱)

حل: در گزینه (۱) هم مانند بیت مذکور، دوستی با افراد نادان نکوهش شده است.

۴۳- گزینه (۳)

حل: «هر که بامش بیش، برفش بیشتر» به معنی دارایی بیشتر، در دسرها و زحمتهای بیشتر دارد، است.

۴۴- گزینه (۱)

حل: «چون» در گزینه (۱) به معنای «مانند» و در سایر گزینهها به معنای «وقتی که» است.

۴۵- گزینه (۳)

حل: در گزینه (۳) بد سخن گفتن را نشانه خواری و بیچارگی دانسته، اما سایر گزینهها کم سخن گفتن را توصیه کرده است.

۴۶- گزینه (۴)

حل: در گزینه (۴) فرد سرزنش شده که به جای پرداختن به اصل و معنی موضوع به ظاهر آن توجه کرده است.

۴۷- گزینه (۱)

حل: در گزینه (۱) دعوت به اعتدال و میانهروی شده است.

۴۸- گزینه (۳)

حل: در گزینه (۳) هم مانند بیت مذکور توصیه به تأمل و تدبیر در کار هستی و نشانههای خلقت در جهت معرفت بیشتر خداوند متعال شده است.

۴۹- گزینه (۳)

حل: در گزینه (۳) هم مانند ضربالمثل مذکور توصیه به تلاش شده است.

۵۰- گزینه (۳)

حل: «زبان سرخ، سر سبز می‌دهد بر باد» یعنی ما باید زبانمان را کنترل کنیم تا به خطر جبران‌ناپذیری گرفتار نشویم. «زبان در دهان پاسبان سر است» یعنی با زبان و گفتار خوش، حتی می‌توان جان خویش را نجات داد.

۵۱- گزینه (۴)

۵۲- گزینه (۳)

۵۳- گزینه (۱)

۵۴- گزینه (۳)

حل: «چنان نکند که مستمع ملول گردد» یعنی کاری نکند که شنونده غمگین شود.

۵۵- گزینه (۲)

حل: در این عبارت، هشدار می‌دهد که خوی بد باعث رنج دیدن خود فرد و دیگران می‌شود و در حقیقت او را به خوش خلقی هدایت می‌کند.

۵۶- گزینه (۳)

۵۷- گزینه (۴)

۵۸- گزینه (۳)

۵۹- گزینه (۴)

۶۰- گزینه (۳)

۶۱- گزینه (۳)

۶۲- گزینه (۴)

۶۳- گزینه (۲)

۶۴- گزینه (۴)

۶۵- گزینه (۴)

حل: «جلز و ولز کردن» یعنی از شدت درماندگی التماس و زاری کردن

۶۶- گزینه (۱)

۶۷- گزینه (۲)

۶۸- گزینه (۳)

حل: یعنی آنقدر خسیس است که حتی به عزرائیل هم جان نمی‌دهد و به‌طور کلی دست‌بده ندارد.

۶۹- گزینه (۳)

۷۰- گزینه (۳)

۷۱- گزینه (۴)

۷۲- گزینه (۳)

۷۳- گزینه (۱)

حل: «کاسه داغ‌تر از آتش شدن» معادل «دایه عزیزتر از مادر شدن» و به معنی بیش از اندازه دلسوزی کردن است.

۷۴- گزینه (۲)

۷۵- گزینه (۴)

۷۶- گزینه (۱)

۷۷- گزینه (۱)

۷۸- گزینه (۴)

حل: همه گزینه‌ها به معنی آن است که فرد عمرش را کرده و زمان مرگش نزدیک است.

۷۹- گزینه (۳)

حل: با جابه‌جا کردن حروف گزینه‌های (۱) تا (۴) به ترتیب کلمات طاووس، شاهین، کفتار و قرقاول به دست می‌آید که به‌جز کفتار، بقیه اسامی پرندگان هستند.

۸۰- گزینه (۳)

حل: با جابه‌جا کردن حروف گزینه‌های (۱) تا (۳) به ترتیب کلمات سورمه‌ای، نارنجی و طلایی به دست می‌آید، اما در گزینه (۴) باید به جای «ن»، «ت» داشته باشیم تا رنگ «صورتی» ساخته شود.